

OHLAŠOVÁNÍ AGENDY OVZDUŠÍ V ROCE 2012

Ing. Pavel Machálek
Český hydrometeorologický ústav; oddělení emisí a zdrojů
Na Šabatce 17, 143 06 Praha 12
e-mail: machalek@chmi.cz

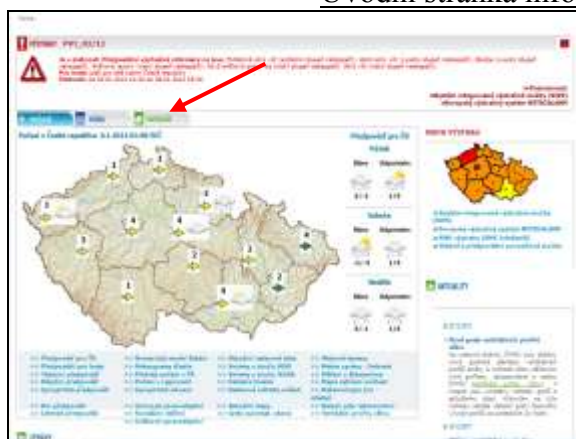
1. Úvod

Český hydrometeorologický ústav je institucí pověřenou MŽP mj. zajišťováním důležitých činností na úseku ochrany čistoty ovzduší, mezi něž patří:

- monitoring znečištění ovzduší a kvality srážek na území ČR a prezentace údajů o kvalitě ovzduší,
- bilance a inventarizace emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší,
- modelování znečištění ovzduší,
- smogové a varovné systémy.

Důležitou součástí je také metodické a organizační zajištění ohlašování údajů o zdrojích znečišťování ovzduší a poskytování informací provozovatelům zdrojů znečišťování ovzduší, orgánům ochrany ovzduší i široké veřejnosti. Od ledna 2012 jsou opět v provozu aktualizované internetové stránky pro ohlašování agendy ovzduší, tj. **SOUHRNNÉ PROVOZNÍ EVIDENCI (SPE) a Oznámení o poplatku** zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší. Na nich jsou nebo budou postupně vyvěšeny obdobně jako v předchozích letech podrobné instrukce, návody, manuály, dokumenty i aktuální informace. Na následujících obrázcích jsou tyto internetové stránky zobrazeny a šipkami je znázorněna nejkratší cesta k jejich otevření.

Úvodní stránka informací ČHMÚ: www.chmi.cz

2. Oznámení o poplatcích a souhrnná provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší

2.1 Legislativa související s ohlašováním údajů agendy ovzduší

Podle § 16 zákona 25/2008 Sb. je možné od r. 2011 ohlašovat agendu ovzduší výhradně prostřednictvím datového standardu. Pro zjednodušení podání jsou připraveny pro část ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí interaktivní formuláře Adobe. Pro údaje souhrnné provozní evidence a oznámení o poplatku je používán spojený formulář F_OVZ_SPOJ. Ohlášení agendy ovzduší zahrnuje splnění povinností uvedené v § 11, odst. 1, písm. e) zákona o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb. v platném znění:

„zpracovat souhrnnou provozní evidenci z údajů provozní evidence za kalendářní rok a předávat ji příslušným orgánům ochrany ovzduší prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů do 31. března následujícího kalendářního roku“

a v případě provozování zpoplatňovaných zdrojů také povinnosti uvedené v § 19, odst. 10 zákona o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb. v platném znění:

„Provozovatel zvláště velkého, velkého a středního stacionárního zdroje je povinen vypočítat poplatek způsobem podle odstavce 8 za každý zpoplatněný zdroj a oznámit tento výpočet správci poplatku prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně

některých zákonů do 31. března po skončení poplatkového období nebo v termínu podle odstavce 14. Současně oznámí i další údaje nutné pro stanovení výše záloh na poplatek pro další poplatkové období.“

Provozovatel **malého zdroje** podle § 19, odst. 16 zákona o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb. v platném znění oznamuje potřebné informace orgánu obce **i nadále v listinné podobě**:

Provozovatel malého zpoplatněného zdroje je povinen zaslat do 31. března po skončení poplatkového období podklady pro stanovení výše poplatku na běžný rok.

2.2 Změny legislativy

S účinností od 3.1. 2011 platí nová vyhláška č. 337/2010 o emisních limitech a dalších podmínkách provozu ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících a užívajících těžké organické látky a o způsobu nakládání s výrobky obsahujícími těžké organické látky. Tato vyhláška přinesla mj. změny z pohledu ohlašování, spočívající ve zrušení vyplňování a ohlašování Oznamovacího listu uživatele rozpouštědel a ve změně povinnosti zasílání „Roční hmotnostní bilance rozpouštědel“ na pouhou povinnost předložení této bilance na základě žádosti. Nicméně zpracování a poskytnutí bilančního listu příslušným orgánům (KÚ, úřad ORP) je zpravidla nezbytnou součástí doprovodných údajů k podání oznámení o poplatku, např. ve formě souboru (Excel, Word) přiloženého k listu 3 formuláře F_OVZ_SPOJ.

Další změnou platnou **od 1.11. 2011 je novela nařízení vlády 615/2006 Sb.**, která se týká provozu velké skupiny ostatních zdrojů, tj. typických technologií, jako jsou provozu chovu zvířat, výroba bioplynu, zpracování kovů, dřeva a nerostných surovin a dalších zdrojů, které se mohou vyskytovat jako vedlejší výroby v areálech zemědělských družstev. Novela vydaná pod č. 294/2011 ve Sbírce zákonů v částce 104, mj. vyřazuje zdroje pro čerpání a manipulace s jinými pohonnými hmotami než benzín (např. motorovou naftu) z kategorie vyjmenovaných středních zdrojů. Pro vyjasnění způsobu ohlašování údajů za zdroje, dotčené touto novelou, vydalo ministerstvo oficiální stanovisko, které je zveřejněno mj. také na stránkách ČHMÚ a ISPOP (*viz příloha č. 1 k textu přednášky*).

3. Ohlašování údajů souhrnné provozní evidence a oznámení o poplatku prostřednictvím ISPOP

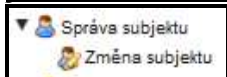
Provozovatel zvláště velkého, velkého a středního stacionárního zdroje může pro splnění ohlašovacích povinností v ohlašovací roce 2012 (údaje agendy ochrany ovzduší za rok 2011) využít následující způsoby:

A/ ohlašovatelé se zaregistrovaným subjektem (IČO), mající přístupová hesla do ISPOP používaná pro ohlašování za rok 2010:

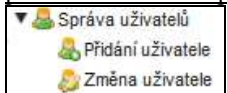
- vyplnění formuláře F_OVZ_SPOJ, který naleznou na svém elektronickém účtu pro každou provozovnu, za níž úspěšně ohlásili údaje SPE a poplatků za rok 2010 (tj. vyjma provozoven, u nichž byla všechna podaná hlášení označena jako nezpracovatelná);
 - formulář je možné stáhnout pouze s předvyplněnými listem 1 nebo se všemi údaji za rok 2010 a provést jejich úplnou aktualizaci;
 - cca v polovině února bude rovněž možné stáhnout formulář bez proměnných údajů (tj. bez množství paliv, emisí, provozních hodin, apod.) a tyto proměnné údaje doplnit, popř. aktualizovat v nezbytném rozsahu i stále údaje
- konverzi vlastního souboru XML exportovaného z formuláře pro rok 2010; konverze je prováděna prostřednictvím aplikace spouštěné na stránkách ISPOP v záložce „Můj účet“ přímo v nabídce ke stažení formuláře.

Před vlastním stažením formuláře se pro úspěšné vyplnění údajů na listu 1 (nejsou převedeny z hlášení za r. 2010, ale vyplňují se z registračních údajů) doporučuje:

- provést editaci a doplnění údajů provozovatele v nabídce „**Správa subjektu – Změna subjektu**“

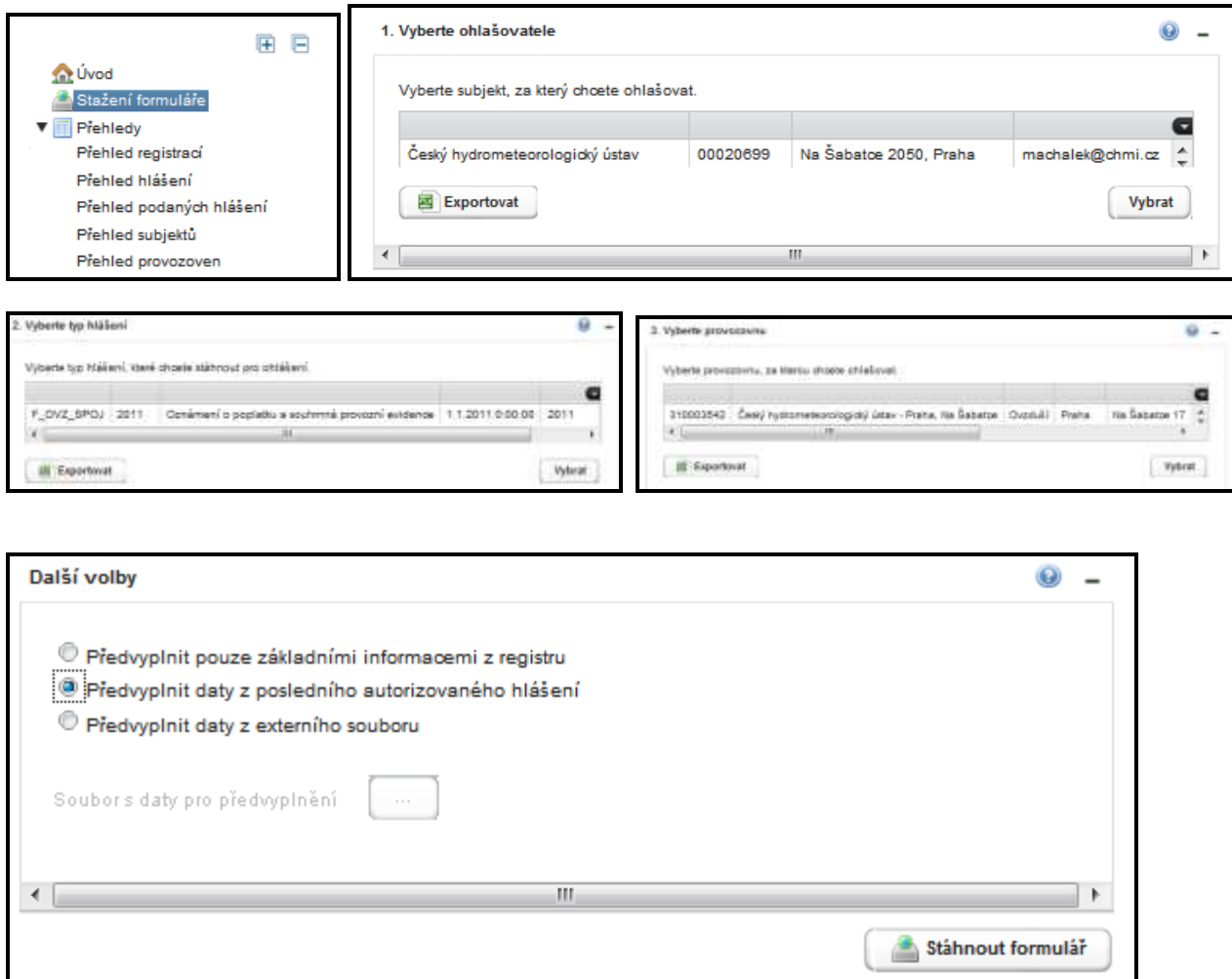
- provést editaci a doplnění kontaktních údajů uživatele v nabídce „**Správa uživatelů – Změna uživatele**“

Oprávnění má zpravidla jen správce subjektu.

V nabídce ke stažení formuláře v záložce „Můj účet“ dostupné po přihlášení přístupovými údaji do ISPOP se nejprve provede výběr ohlašovatele (není – li načten automaticky) a výběr typu hlášení. V případě, že má ohlašovatel registrováno více provozoven, se provede výběr provozovny ke stažení.

Pro zobrazení formuláře vybrané provozovny pomocí tlačítka „Stáhnout formulář“ lze využít tři možnosti, které budou cca v polovině ohlašovacího období doplněny čtvrtou možností, tzv. speciální transformací umožňující stažení pouze stálých údajů provozovny, zdrojů a výdechů ohlášených za rok 2010 a údajů o měřeních.

Pokud došlo v průběhu roku 2011 ke změnám skladby provozovny, např. k přearazení čerpací stanice na naftu mezi malé zdroje, je potřeba provést také odstranění listů, v nichž byly údaje za takový zdroj vyplněny.

Stažený formulář doporučujeme uložit na disk v počítači jako PDF soubor pod názvem, pomocí něž bude možné soubor jednoznačně identifikovat (*např. IČO_IČP_Název - 12345678_654320011_Kotelna Jižní Svahy.PDF*).

Povinnost nelze V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ splnit zasláním údajů v listinné podobě (např. ručním vyplnění listů formátu PDF) na adresu ověřovatele (krajský úřad, úřad ORP) nebo adresu CENIA.

B/ ohlašovatelé, kteří za rok 2010 do ISPOP neohlašovali a neměli doposud zaregistrován subjekt (IČO), nebo u nich došlo ke změně IČO:

- pro nové provozovny nových provozovatelů bude na základě vyplnění registračního formuláře údajů nejprve operátorem ISPOP provedena registrace subjektu a po přidělení přístupových údajů si v nabídce na svém účtu v ISPOP provozovatel provede registraci provozovny, zahrnující také přidělení IČP pro ohlašování. Další postup je shodný s nabídkou pro stahování formuláře uvedenou výše, s tím rozdílem, že ve staženém formuláři bude předvyplněn vždy pouze list 1.
- pokud se jedná o některou ze změn vyžadujících nově provedenou registraci již stávající provozovny (např. změna IČO provozovatele, změna nejvyšší kategorie zdroje spojená se změnou ověřovatele) bude postup shodný, ale pro ohlášení bude možné využít i údaje z roku 2010, které je potřeba stáhnout v konvertované podobě z účtu předchozího provozovatele. Pro zpracování a ohlášení se v těchto případech doporučuje následující postup:
 - stažení formuláře ohlášeného za rok 2010 za příslušnou provozovnu (pokud došlo ke změně IČO tak s využitím přístupových údajů původního IČO, nebo s využitím transformace ohlášeného souboru XML)
 - úprava formuláře podle instrukcí (zrušení zdrojů apod.), vyplnění údajů za rok 2011, kontrola
 - registrace nové provozovny v záložce „Můj účet“ dostupné po přihlášení přístupovými údaji
 - zjištění nově přiděleného IČP v záložce „Přehled provozoven“
 - nahrazení původního IČP (např. končící 1) ve vyplněném formuláři novým IČP (např. končící 2)
 - změna ověřovatele v položce „Název KÚ nebo ORP dle orgánu ochrany ovzduší příslušného pro Oznámení o poplatku (§ 19 zák. 86/2002 Sb.)“ na listu 1 záměnou krajského úřadu za úřad ORP
 - kontrola takto upraveného hlášení a jeho podání do ISPOP

Ohlášení údajů agendy ovzduší předepsané datovým standardem pro F OVZ SPOJ nebude možné pro nezaregistrované subjekty a jejich provozovny. Jakékoli doplnění či opravu podaného hlášení bude možné provést opět pouze zasláním kompletního vyplněného formuláře F_OVZ_SPOJ nebo souboru XML odpovídajícího datovému standardu.

3.1 Registrace subjektu na www.ispop.cz:

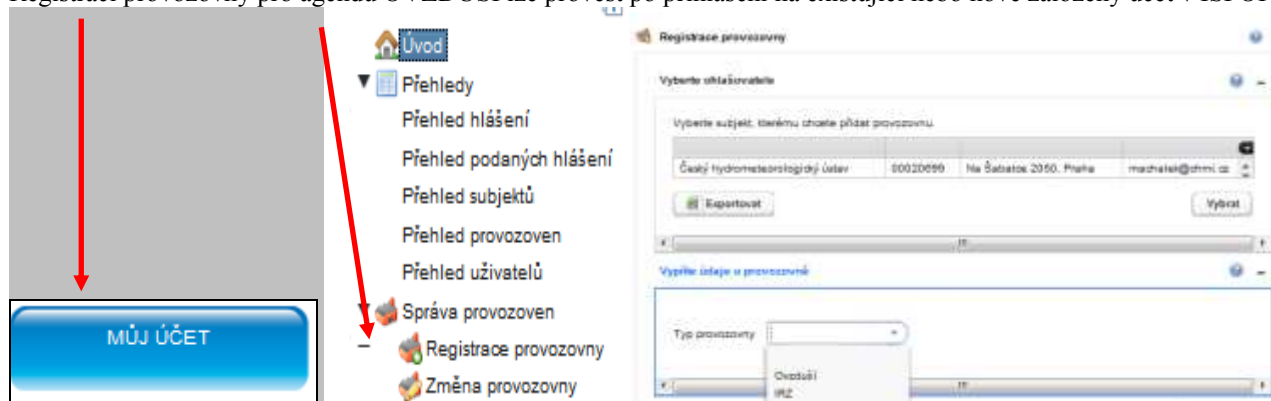
Pokud není organizace (popř. fyzická osoba – provozovatel zdroje) z nějakých důvodů doposud registrována pro přihlášení do ISPOP, bude nezbytné nejprve provést tzv. registraci subjektu vyplněním registračního formuláře.

3.2 Registrace provozovny zdroje znečišťování ovzduší na www.ispop.cz:

Pokud není u již zaregistrovaných ohlašovatelů provozovna/-ny uvedena v nabídce „Přehled provozoven“, je pro ohlášení agendy ovzduší nezbytná její registrace. V rámci ní bude přiděleno IČP, které se vloží do ohlašovaného formuláře F_OVZ_SPOJ. Pokud jsou u provozovny, u níž došlo ke změně provozovatele, již k dispozici ohlášené údaje za rok 2010, bude možné je pro ohlášení využít po provedení nahrazení původních údajů o provozovateli na listu 1 formuláře údaji nového provozovatele (viz výše uvedený postup).

Registraci provozovny pro agendu OVZDUŠÍ lze provést po přihlášení na existující nebo nově založený účet v ISPOP.

3.3 Vyplnění a validace hlášení

Pro vyplnění formuláře jsou na internetových stránkách ISPOP a ČHMÚ k dispozici potřebné manuály, návod, postupy a také příklady vyplnění vzorových provozoven, které jsou doporučeny zejména pro méně zkušené ohlašovatele. Při vyplnění je potřeba nejen dodržet náležitosti přílohy č. 7 k vyhlášce č. 205/2009 Sb., ale také požadavky datového standardu, který při kontrole formuláře¹ ověřuje vyplnění všech červeně orámovaných položek a také logickou správnost vyplněných údajů (shodu čísel zdrojů, shodu množství emisí na listech 2 nebo 3 s emisemi na listu 4, apod.). Validační kontrola je spuštěna automaticky při odeslání formuláře tlačítkem „Odeslat on-line“ a rovněž při využití datové schránky. Nevalidní hlášení je vyhodnoceno jako nezpracovatelné a není dále postoupeno ověřovateli.

¹ V údajích importovaných z hlášení za rok 2010 byly počátkem ledna zjištěny chyby v číselnících, na jejichž odstranění se pracuje. Informace jsou uvedeny v záložce „Aktuality“ na internetových stránkách ISPOP.

3.3 Podání hlášení

Podání lze učinit dvěma způsoby:

- Formuláře ADOBE lze odeslat do ISPOP pomocí tlačítka "Odeslat on-line" v dolní části formuláře popř. tlačítka „odeslat do ISDS“, tj. do datové schránky: "ISPOP (Ministerstvo životního prostředí)"; ID:5eav8r4.
- Soubor reprezentující zpracované hlášení (PDF nebo XML) je možné uložit na disk počítače nebo na elektronický nosič dat a poté odeslat z datové schránky ohlašovatele do datové schránky "ISPOP (Ministerstvo životního prostředí)"; ID:5eav8r4. Takové hlášení se považuje za autorizované.

Využití e-podatelný CENIA (adresa posta@cenia.cz) jako možnosti podání hlášení bylo již zrušeno. Před každým odesláním by mělo být hlášení **zkontrolováno pomocí tlačítka On-line kontrola**.

Pro autorizaci podaného hlášení lze využít jedné ze tří možností:

- Připojení elektronického podpisu k formuláři (provádí se kliknutím na pole elektronický podpis ve spodní části formuláře). Elektronický podpis musí odpovídat požadavkům zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu. Vlastníkem elektronického podpisu musí být osoba s podpisovým právem za subjekt ohlašovatele.
- „Odbavení“ listinného potvrzení o přijetí údajů v elektronické podobě. K tomu je nutné použít formulář "Potvrzení údajů odeslaných elektronicky do ISPOP", který je přílohou mailové komunikace po podání hlášení a je také k dispozici ke stažení z účtu na ISPOP. Potvrzení se vytiskne, podepíše osobou s podpisovým právem za organizaci a originál v listinné podobě se odešle na adresu provozovatele systému: CENIA - česká informační agentura životního prostředí, Litevská 1174/8, PSČ 100 05, Praha 10, NEJPOZDĚJI DO 5 DNŮ. Povinnost zaslání autorizace do 5 dnů od podání v elektronické podobě vychází ze správního řádu. Pokud bude autorizace zaslána později, posouvá se datum podání v elektronické podobě na datum zaslání autorizace.
- Použití datové schránky zřízené pro účely ISPOP. Formuláře zasláné z datové schránky ohlašovatele do datové schránky MŽP-ISPOP jsou automaticky považovány za autorizované.

4. Informace k ohlašování agendy ovzduší:

Hlášení údajů souhrnné provozní evidence (SPE) zvláště velkých, velkých a středních zdrojů k 31.3.2012, tj. pro údaje roku 2011, musí odpovídat obsahu přílohy č. 7 k vyhlášce 205/2009 Sb. a datovému standardu podle formuláře F_OVZ_SPOJ.

Pro vyplnění je v nabídce na internetových stránkách ISPOP a ČHMÚ k dispozici návod, manuál pro formulář F_OVZ_SPOJ a manuál pro validaci formuláře F_OVZ_SPOJ. K dispozici jsou rovněž příklady vyplnění konkrétních typů zdrojů (spalovací zdroje, ostatní zdroje – čerpací stanice na benzín, truhlárny, lakovny, apod.).

Název zdroje	Nezabalený soubor	Zabalený soubor
ČOV	doc	zip
ČOV s kotle a čerpací stanice – neobhájíte se!	doc	zip
ČOV s kotle a provoz – neobhájíte se!	doc	zip
Centrální kotelna pro spotřebitelský odpad a předehřev	doc	zip
Spalovna komunálního odpadu a skládka	doc	zip
Spalovna nebezpečných odpadů a plynová kotelna	doc	zip
Zdroj mezikvalitní ovzduší námořní provoz	doc	zip
Plynová kotelna (agregovaný zdroj)	doc	zip
Plynová kotelna (společný kotelna)	doc	zip
Lakovna (nádobý dřevěných povrchů)	doc	zip
Křemáčká pec	doc	zip
Čerpací stanice - upravená	doc	zip
Truhlárna	doc	zip
Př. týkající se novely zákona č. 25/2008 Sb. - upravení	doc	zip
Př. týkající se novely nařízení vlády č. 615/2006 Sb.	doc	zip

Upozornění

Pro zajištění odpovídající kvality údajů databáze REZZO 1 a 2, jejichž výhradním zdrojem jsou právě údaje SPE, budou hlášení přijatá prostřednictvím ISPOP v ČHMÚ dále kontrolována a ve spolupráci s ČIŽP (viz § 42 zákona 500/2004 Sb. Správní řád - přijímání podnětů) bude v případě hlášení obsahujících chyby a neúplně vyplněné údaje vyžadováno podání tzv. doplněného hlášení (výzva k odstranění nedostatků dle § 37, odst. 3 zákona 500/2004 Sb. Správní řád).

Podpora k ohlašování

Dotazy týkající se např. kategorizace zdrojů, jejich příslušnosti pod jednotlivé prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší, povinnosti uvádění výsledků měření u zdrojů mimo provoz, apod. doporučujeme směřovat na příslušný oblastní inspektorát ČIŽP.

Dotazy k agendě poplatků směřujte výhradně na příslušný odbor ŽP krajského úřadu nebo úřadu obce s rozšířenou působností. U těchto úřadů doporučujeme rovněž konzultovat náležitosti související s oznámením o poplatku v případě změny provozovatelů zdrojů v průběhu r. 2011 nebo počátkem r. 2012, ukončení provozu zdrojů, změny kategorií zdrojů (např. změny v důsledku účinnosti novely vyhl. 615/2006 Sb.).

Dotazy týkající se technických náležitostí vyplnění SPE i poplatkové agendy, validace nebo způsobu ohlášení formuláře směřujte výhradně na Call Centrum ISPOP - 840 11 12 12 (v pracovních dnech 8 – 16 hod.). Dotazy nezodpovězené Call Centrem budou postoupeny k vyřízení dalším pracovníkům zapojeným v rámci technické podpory ISPOP, tj. tako na ČHMÚ. Písemné dotazy lze také pokládat prostřednictvím formuláře na webu ISPOP.

Na Call Centrum je potřeba směřovat rovněž veškeré dotazy týkající se instalace a používání aplikace Adobe Reader nebo správy účtů ohlašovatelů, popř. ověřovatelů hlášení.

5. Formulář F OVZ SPOJ

Formulář je členěn na pět listů, odpovídajících vyhlášece, a dva listy, do nichž vyplňuje ohlašovatel množství emisí pro výpočet poplatků provozovaných zdrojů.

List 1. zahrnuje mj. administrativní položky, které jsou ve většině případů povinnými, aby bylo možno splnit náležitosti podání podle Správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). Obsahuje údaje pro identifikaci provozovatele a provozovny a člení se na tyto části:

- 1.1 Údaje o provozovateli – IČO, název a sídlo provozovatele
- 1.2 Údaje o provozovně – IČP, název a sídlo provozovny
- 1.3 Kontaktní údaje zpracovatele formuláře

List 2. Podklady oznámení o výpočtu poplatků a údaje souhrnné provozní evidence spalovacích zdrojů a spaloven odpadů

Na listu musí být vyplněny všechny červeně orámované údaje o spalovacích zdrojích. V případě zařízení spalujících plynná paliva o výkonu do 0,5 MW je možné údaje vyplňovat agregovaně, tzn., že se do jednotlivých položek uvede součet výkonů, součet množství paliv a emisí, průměrný počet provozních hodin a využití výkonu zdroje, apod. V letošním roce je doporučeno vyplnění účinnosti spalovacích zařízení a tím automatického vyplnění údaje o příkonu, podle nějž budou v případě platnosti nové legislativy posuzovány kategorie spalovacích zdrojů.

List 2. pokr. Poplatek za samostatný zvláště velký, velký nebo střední spalovací zdroj nebo spalovnu odpadů

Vyplní se množství emisí pouze u těch škodlivin, které mají legislativou nebo rozhodnutím příslušného úřadu stanoven emisní limit nebo technickou podmínku provozování, znamenající zpravidla požadavek na omezování vypouštěných škodlivin. Ke zjišťování množství emisí se většinou používá jejich měření. Emise vypočtené pomocí emisních faktorů (vyjma emisí SO₂ při spalování plyných paliv) nejsou zpoplatňovány. Emisní faktory pro výpočet množství emisí jsou uvedeny v příloze č. 5 k vyhlášece 205/2009 Sb. Poplatek za škodlivinu je automaticky zaokrouhlován na celé 100 Kč a v případě, že celkově nedosahuje výše 500 Kč/zdroj, tak se nesčítá do celkového poplatku za provozovnu.

List 3. Podklady oznámení o výpočtu poplatků a údaje souhrnné provozní evidence ostatních zdrojů znečišťování ovzduší

Na listu musí být vyplněny údaje položek 1 až 4 a dále relevantní údaje, např. množství emisí, které sice není na tomto listu orámováno červeně, ale přesto je povinné k vyplnění jak pro emise měřené, tak vypočítávané (např. emise VOC z čerpání benzínu). Nově se doporučuje využít vložení zatržítka v položce „Agregovaný zdroj“, kterým je možné naznačit vyplnění údajů o ostatním zdroji agregovaně v souladu s možností uvedenou v pokynech k vyplnění listu 3 v příloze č. 7 k vyhlášece 205/2009 Sb. Nevyužití zatržítka potom naznačuje, že ostatní zdroj je vyplněn v celém rozsahu, tj. např. pro několik lakovacích boxů zdroje „APL. NH - Aplikace nátěrových hmot“ je použito několik samostatných listů 3, označených např. 101 až 105.

List 3. pokr. Poplatek za samostatný zvláště velký, velký nebo střední ostatní stacionární zdroj

Obdobně jako u listu 2. pokr. se vyplní množství emisí škodlivin se stanoveným emisním limitem nebo technickou podmínkou pro omezování emisí. Poplatek je stejně jako u listu 2. pokr. automaticky zaokrouhlován na celé 100 Kč a v případě, že nedosahuje 500 Kč/zdroj, se nesčítá do celkového poplatku za provozovnu.

List 4. Údaje o komínech nebo výduších zdrojů znečišťování ovzduší

Vyplní se údaje pro všechny zdroje, které vykázaly za rok 2011 **nenulovou emisi**. Vyplní se i pro zdroje, u nichž dochází výhradně k fugitivním emisím. U těchto zdrojů se v sekci parametrů výduchu zpravidla vyplňuje kromě souřadnice pouze přibližná průměrná výška a odhadovaná teplota (např. u čerp. stanic nebo u zdrojů bez použití paliva lze vyplnit např. teplotu 10 nebo 20 °C a výšku výduchu odpovídající průměrné výšce v níž dochází k vypouštění emisí – u čerpacích stanic např. 1 m, u truhlárny výšku oken nebo vyústění klimatizace, apod.).

Pro údaje listu 4 byla již v září r. 2011 nasazena dodatečná validace, která označuje jako chyby také parametry výška, průřez, rychlost a teplota ponechané ve formuláři v minulém roce v podobě náhradních importovaných údajů „999“. Tyto údaje je proto potřeba nejprve nahradit reálnými hodnotami a potom bude možné ohlášení formuláře.

Pro vyplnění množství emisí je stanovena podmínka, která vyžaduje vložení údajů pouze v případě, že je zdroj zaústěn do několika výduchů, skutečných nebo fiktivních (viz poznámka k vyplnění listu 4 pod položkou „Druh odlučovače“):

„V případě, že dochází k vypouštění/úniku veškerých emisí ze zdroje uvedeného v položce č. 2 pouze jedním komínem/výduchem, údaje v položkách 12 - 17 se nevyplňují.“

List 5. Údaje o autorizovaných měřeních a údaje o stanovení množství emisí jiným způsobem

Vyplnění je povinné pro všechny zdroje uvedené v SPE s tím, že u každého zdroje musí být vyplněno poslední platné měření. Znamená to tedy, že se např. u středních zdrojů může jednat o měření provedené v letech 2007 až 2010. Pokud je prováděno u zdroje několik měření v průběhu roku, uvede do údajů listu 5 poslední z nich. Nicméně pro výpočty množství emisí je standardně používáno měření, vztahující se k určitému časovému období uplynulého roku.

Přehled změn a úprav formuláře F_OVZ_SPOJ pro ohlašování za rok 2011 je uveden v *příloze č. 2* formou náhledu na obrázky prezentace, při níž jsou tyto změny podrobně komentovány.

6. Závěr

Veškerá podaná hlášení F_OVZ_SPOJ jsou buď již před odesláním (tlačítko Odeslat on-line provázané s funkcí On-line kontrola) nebo při příjmu z datové schránky, **automaticky kontrolována** a nelze tak již od počátku ohlašovacího období podat hlášení s chybami v registračních údajích, s nevyplněnými povinnými údaji, nebo logickými chybami.

K usnadnění ohlašování za rok 2011 by měly sloužit také nové prvky nápovědy, zabudované přímo do formuláře – modré

a žluté otazníčky:

Zatímco modrý otazník přesměruje tazatele na nově zprovozněný web Environmentálního helpdesku www.envihelp.cz, tj. vyžadují připojení k internetu v průběhu vyplňování formuláře, žluté otazníčky poskytují informace přímo ve formuláři (tzv. Okno JavaScriptu).

Ohlašování údajů prostřednictvím ISPOP může být v některých případech ztíženo technickými nároky aplikace, které pro listinou formu hlášení samozřejmě neexistovaly. Po jejich „zdolání“ by však měl tento nový způsob provozovatelům situaci v ohlašování zcela určitě ulehčit a zjednodušit.

Příloha č. 1:

Stanovisko k ohlašování SPE ostatních zdrojů znečišťování ovzduší (zdroje podle NV 615/2006 Sb.) za rok 2011

Stanovisko k ohlašování Souhrnné provozní evidence ve vztahu k novele nařízení vlády č. 294/2011 Sb., kterou se mění nařízení vlády č. 615/2006 Sb., o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, v platném znění

Dle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší, v platném znění, mají provozovatelé zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů povinnost zpracovávat souhrnnou provozní evidenci (SPE) a předávat ji příslušným orgánům ochrany ovzduší prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

Dne 1. 11. 2011 vešla v účinnost novela nařízení vlády č. 294/2011 Sb., kterou se mění nařízení vlády č. 615/2006 Sb., o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší (dále jen „nařízení vlády č. 615/2006 Sb.“). Tímto nařízením vlády dochází k několika změnám, které mimo jiné ovlivní také ohlašování souhrnné provozní evidence. Jedná se o vznik nových vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší a přejmenování nebo zrušení některých zdrojů znečišťování ovzduší, respektive jejich přefazení mezi nevyjmenované zdroje podle § 3 nařízení vlády. Vzhledem k tomu, že tyto změny nastaly dva měsíce před ukončením ohlašovacího období roku 2011, nebude pro ohlašování SPE prostřednictvím ISPOP prováděna změna datového standardu a formuláře pro ohlašování budou zachovány v původní podobě. Znamená to tedy, že **názvy ostatních zdrojů podle položky 4 bodu 3 v příloze č. 7 k vyhlášce č. 205/2009 Sb., o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (dále jen „vyhláška č. 205/2009 Sb.“), budou vyplňovány za rok 2011 stejně jako při ohlašování za období roku 2010.**

Zdroje znečišťování ovzduší, které byly přefazeny mezi nevyjmenované zdroje a následně kategorizované podle § 3 nařízení vlády č. 615/2006 Sb. jako malé zdroje, souhrnnou provozní evidenci za období roku 2011 neohlašují. Jedná se o čerpací stanice a zařízení na dopravu a skladování pohonných hmot s výjimkou nakládání s benzínem. Kategorie byla zrušena z důvodu malé emisní významnosti a nízké míry vlivu na kvalitu ovzduší.

Zdroje znečišťování ovzduší, které byly v důsledku změny legislativy zařazeny do přílohy č. 1 nařízení vlády jako nově vyjmenované, zpracují souhrnnou provozní evidenci za období od 1. 11. 2011 do 31. 12. 2011 a ohlásí údaje podle bodu 3 přílohy č. 7 k vyhlášce č. 205/2009 Sb. V položce označené jako Název ostatního zdroje uvedou název „Zdroje nevyjmenované - bez spalování paliva“ a specifikaci zdroje podle nařízení uvedou do pomocné položky k názvu ostatního zdroje. Jedná se o tyto zdroje uvedené v příloze č. 1 nařízení vlády:

- Zpracování hliníku válcováním (součást bodu 2.5.2. Výroba nebo tavení neželezných kovů, včetně slitin)
- 5.3. Biodegradační a solidifikační zařízení

Zdroje, které přílohou č. 1 nařízení vlády č. 615/2006 Sb. vznikly nově jako samostatné vyjmenované zdroje, **vyčleněné z původních vyjmenovaných zdrojů** znečišťování ovzduší, ohlašují **SPE za celý kalendářní rok 2011** příslušnému orgánu ochrany ovzduší.

Jedná se o následující zdroje:

- 3.7. „Příprava stavebních hmot a betonu, recyklační linky stavebních hmot“ (vyčleněn z původního zdroje „Kamenolomy a zpracování kamene, ušlechtilá kamenická výroba, těžba, úprava a zpracování kameniva – přírodního i umělého, příprava stavebních hmot a betonu, recyklační linky“)
- 1.4. „Výroba bioplynu“ (vyčleněna ze zdroje „Zplyňování a zkapalňování uhlí,“)

Zdroje znečišťování ovzduší, u kterých byl v příloze č. 1 k nařízení vlády **upraven název**, ohlašují v položce označené jako Název ostatního zdroje **původními názvy**, jako v SPE za období roku 2010. Jedná se například o „Kompostárny a zařízení na biologickou úpravu odpadů“, které budou ohlašovat jako „Průmyslové kompostárny a zařízení na biologickou úpravu odpadů“ (znění kategorie před novelizací); „Výroby buničiny“, které budou ohlašovat jako „Výroby buničiny ze dřeva a papíru z panenské buničiny“, atd.

Vedle změn daných přílohou č. 1 k nařízení budou provozovatelé přiblížit také ke změnám kategorií zdrojů v návaznosti na **§ 3 odst. 5 nařízení vlády** č. 615/2006 Sb.. Při změně kategorie zdroje uvede provozovatel v položce označené jako „Kategorie zdroje“ v bodě 3. v příloze č. 7 k vyhlášce č. 205/2009 Sb. již **aktualizovanou kategorii** zdroje. Pokud dojde ke zvýšení kategorie ze středního zdroje na velký zdroj znečišťování ovzduší, ohlašuje provozovatel SPE za kalendářní rok 2011 a předává ji příslušnému orgánu ochrany ovzduší. Pokud dojde ke zvýšení kategorie z malého zdroje na střední zdroj znečišťování ovzduší, zpracuje provozovatel zdroje souhrnnou provozní evidenci za období od 1. 11. 2011 do 31. 12. 2011 a ohlásí ji prostřednictvím ISPOP do 31. 3. 2012 příslušnému orgánu ochrany ovzduší.

Ing. Jan Kužel

ředitel odboru ochrany ovzduší

Přehled legislativy k ohlašování agendy ovzduší

Zákon č.86/2002 Sb.o ochraně ovzduší, v platném znění

- § 11, odst. 1 písm. e) a § 13, odst. 1 - 3
 - stanoví povinnost provozovatelů zdrojů ohlašovat ročně údaje Souhrnné provozní evidence zdrojů (platí pro ZVŽ, VŽ a SZ); údaje jsou součástí ISKO (REZZO)

Vyhláška MŽP č.205/2009 Sb.

- § 18
 - uvádí náležitosti vedení provozní evidence a zpracování souhrnné provozní evidence
 - odkazuje na seznam údajů provozní evidence (př. č. 7)

Zákon č. 25/2008 Sb. o integrovaném registru

- § 15
 - zavádí nový způsob elektronického ohlašování údajů přes tzv. ISPOP - Integrovaný Systém Plnění Ohlašovacích Povinností (náběh v letech 2010 - 2011/12)

Novela nařízení vlády č. 615/2006 Sb. která vyšla pod č. 294/2011 Sb.

V příloze č. 1 byla provedena změna kategorie chovů zvířat na střední, popř. malé zdroje.

Dále byly z přílohy č. 1 vyřazeny zdroje pro čerpání pohonných hmot vyjma automobilového benzínu (nafta, LPG, CNG, bio - pohonné hmoty). V důsledku novely jsou tyto zdroje zařazeny mezi tzv. nevyjmenované zdroje a výpočtem teoretického množství emisí VOC budou klasifikovány jako malé zdroje.

Tzn., že se již jako zdroje, obdobně jako chovy zvířat (viz novela Zák. 25/2008 účinná již od 25.3. 2011), nebudou ohlašovat v souhrnné provozní evidenci za rok 2011.

„Paradoxně“ však bude povinností provozovatele čerp. stanic (nafta, apod.) oznámit provoz těchto zdrojů na úřad obce, která může vyměřit poplatek 500 - 2000 Kč.

Novela nařízení vlády č. 615/2006 Sb. která vyšla pod č. 294/2011 Sb. - pokr.

Byly zavedeny dva nové zdroje, u kterých se ohlašuje pouze za období od 1.11. do 31.12. 2011 (Zpracování hliníku válcováním; Biodegradační a solidifikační zařízení).

Z původních zdrojů reprezentujících rozsáhlejší skupiny byly vyčleněny některé zdroje jako samostatné (Příprava stavebních hmot a betonu, recyklační linky staveb. hmot; Výroba bioplynu)

Novým způsobem je posuzována kategorizace nevyjmenovaných zdrojů na základě sčítání projektovaných kapacit jednotlivých zařízení.

Pokud dojde ke změně nejvyšší kategorie zpoplatněného zdroje na provozovně z důvodu úpravy legislativy, je nezbytné o této skutečnosti informovat původního i nového správce poplatku (krajský úřad a úřad ORP).

Změny formuláře pro údaje za rok 2011

- List 1 - nová položka typu ohlašovatele, název obce (ZÚJ)
- List 2 - formální změny v informativních hláškách + informativní vyplnění příkonu (pro novou legislativu)
- List 3 - doplněné tlačítko pro „Agregovaný zdroj“
- List 4 - beze změn (pouze kontrola „náhradních 9“!!!)
- List 5 - přidání možnosti vložení přílohy ve formátu XML obsahující vyplněné údaje listu 5 podle zveřejněného datového standardu (zatím není povinné)
- List 2 pokr. a 3 pokr.
 - je zobrazen také poplatek pod 500 Kč za zdroj ale částka se nepřenáší do celkového poplatku za provozovnu na listu 1

Změny formuláře pro údaje za rok 2011 (2)

- Provedeny drobné úpravy popisek na listu 3 (položky 8 až 10 přizpůsobené již vyhl. 337/2009 Sb.)
- Validace (tj. např. zamítnutí formuláře s neúplnými údaji) je zprovozněna od počátku ohlašovacího období
- Zajištění importu údajů do nového formuláře
- Odesílání hlášení pouze z formuláře (el. podpis) nebo datovou schránkou subjektu
- Zavedeny nové typy „podpory“ přímo ve formuláři (ENVIHELP – pouze s internetem, odkazy [JavaScript](#))
- Roční chod zpracování údajů bodových zdrojů zahrnuje:
 - Sběr údajů (až na jednu výjimku přes ISPOP)
 - Kontrola údajů (ověřovatelé, inspekce, ČHMÚ)
 - Prezentace (Zpráva o ŽP, reporting ke směrnicím EU, ohlašování emisí pro mezinárodní smlouvy – CLRTAP)